

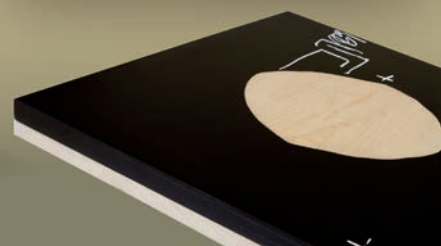
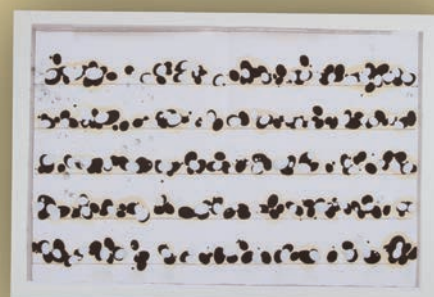
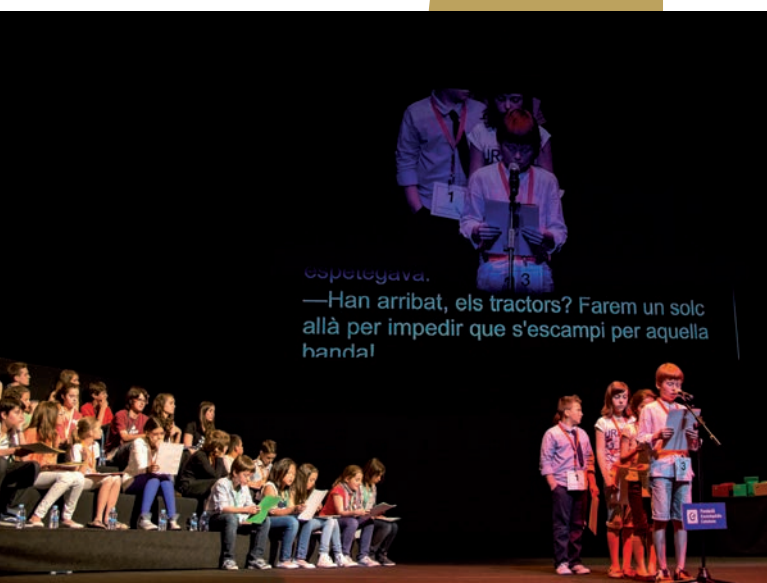

Fundació
Enciclopèdia
Catalana

RESUM D'ACTIVITATS

Fundació Enciclopèdia Catalana

2013

Sumari

3 Presentació

ACTIVITATS CULTURALS

4 L'enciclopèdia.cat, el projecte digital del Grup

6 IX Certamen Nacional Infantil i Juvenil de Lectura en Veu Alta

- 6 Suport a l'escola
- 6 Fases classificatòries
- 7 La final al Teatre Nacional de Catalunya

8 Premis literaris

- 8 Nit de Santa Llúcia
- 9 Premis Carlemany
- 9 Premi Sant Joan de Déu
- 9 Premi Guillem Cifre de Colonya

ACTIVITATS EMPRESARIALS

10 Edicions

- 10 ENCICLOPÈDIA CATALANA
- 10 Grans obres i edicions de bibliòfil
- 11 Obres de referència

13 DICCIONARIS DE L'ENCICLOPÈDIA

Diccionaris

13 TEXT-LA GALERA

Publicacions escolars

13 LA GALERA

Infantil i juvenil

14 GRUP 62

Ficció i no-ficció

15 Organigrama

Presentació

Les activitats de la Fundació Enciclopèdia Catalana han continuat aquest 2013 amb la voluntat de fer una contribució a la cultura catalana oferint als ciutadans i a les entitats del país aquelles obres i iniciatives que expressen la vitalitat de la nostra cultura.

Malgrat les dificultats econòmiques que afecten avui tot el sector editorial i que ens han obligat a tancar la llibreria Proa-Espais, la Fundació ha continuat estimulant la creació literària a través de la dotació dels premis de la Nit de Santa Llúcia, entre d'altres, i un any més –i ja en són nou– ha promogut el Certamen de Lectura en Veu Alta, que ha vist créixer la participació de centres i d'alumnes fins a unes xifres espectaculars: 385 escoles i uns 40.000 alumnes.

Quant a l'activitat editorial, en aquesta breu memòria exposem la ressenya sintètica de les produccions més importants de l'any. Potser convé ressaltar les novetats de les col·leccions "Joies de l'art català" –el gòtic–, "Cartells catalans" –final del segle xx–, "Atles" –ecosistemes dels Països Catalans– i l'obra que té una significació especial aquest 2014: *Catalunya, nació d'Europa. 1714-2014*. També cal ressenyar les obres que s'han fet en recordança de Salvador Espriu o amb la col·laboració directa d'alguns dels nostres grans artistes: Viladecans, Perejaume, Amat, Perico Pastor, etc.

L'activitat destinada al públic infantil i juvenil també ha continuat amb vitalitat: La Galera amb un increment i una expansió considerables i el llibre de text amb la capacitat, i de vegades les limitacions, que ofereix el moment.

La Fundació continua treballant en el llançament d'un projecte nou, en format digital. Després de més de quaranta anys d'existència, estem a punt d'oferir el bagatge d'informació i de saber acumulats a persones, universitats, biblioteques i altres entitats, acompanyant els continguts que ja tenim avui oberts a la xarxa: l'Enciclopèdia i els diccionaris.

La Fundació Enciclopèdia Catalana manté ferma la voluntat de fer un servei als ciutadans catalans a través de la creació i la transmissió culturals.

Jordi Porta Ribalta
PRESIDENT

PATRONAT

Jordi Porta i Ribalta
PRESIDENT

Francesc Cabana i Vancells
VICEPRESIDENT PRIMER

Carles Sumarroca i Claverol
VICEPRESIDENT SEGON

Josep Lluís Vilaseca i Requena
SECRETARI

Joaquim Boixareu i Antolí
Xavier Cambra i Vergés

Àngel Castiñeira i Fernández

Josep M. Ferrer i Roca

Jesús Giralt i Radigales

Josep Pujol i Ferrusola

Glòria Riera i Alemany

Antoni Subirà i Claus

VOCALS

L'enciclopèdia.cat, el projecte digital del Grup

L'enciclopèdia.cat és el projecte digital del Grup que ofereix informació enciclopèdica actualitzada i de qualitat, especialment de l'àmbit català.

El portal **enciclopèdia.cat** agrupa des del mes de març del 2013 tots els continguts de la *Gran Enciclopèdia Catalana* i del *Gran diccionari de la llengua catalana* en un sol web. S'hi ha incorporat un cercador únic que permet fer cerques alhora als continguts de l'enci-

clopèdia i als del diccionari. Es manté actiu, de manera transitòria, el web del diccionari.cat i junts sumen una mitjana de 400.000 usuaris únics mensuals i 2.750.000 pàgines vistes al mes. Està previst que en els pròxims mesos el web del diccionari es redireccioni definitivament al d'enciclopèdia.cat. Durant el 2013 s'han comptabilitzat 33.000.000 de pàgines vistes en total, una mitjana de 90.400 cada dia. L'enciclopèdia.cat es troba en un procés d'evolució cap a un web *freemium* en què l'usuari es podrà registrar i subscriure i hi trobarà continguts gratuïts i altres de pagament. (font de les dades: Google Analytics)

Passat, present i futur

L'enciclopèdia.cat té com a precedent la *Gran Enciclopèdia Catalana*, obra impresa de caràcter cultural col·lectiu que representa l'esforç d'una generació de catalans especialistes en les matèries més diverses per a crear una obra de referència que correspongués a la situació cultural, social i econòmica d'aleshores.

Des de la posada en funcionament, l'enciclopèdia.cat ha destinat els esforços a reforçar la qualitat dels continguts, a incrementar-ne la quantitat i a millorar les prestacions d'accés a la informació. L'any 2008, Enciclopèdia Catalana inicià un procés de renovació, d'ampliació i d'adaptació d'aquesta obra a les noves tecnologies de la informació i la comunicació. Així, l'any 2008 aparegué en accés lliure a internet, després de més de deu anys d'accés per subscripció.

El 2010, l'enciclopèdia.cat adoptà eines 2.0, mitjançant la implementació de les quals recuperà l'esperit inicial del projecte i impulsà encara més el caràcter d'obra col·lectiva de referència de la cultura catalana, però adaptada al mitjà d'internet, a les noves tendències col·laboratives de la societat i, en general, a la tecnologia actual. Juntament amb l'enciclopèdia.cat, completen la rica i diversa oferta de continguts de referència consultables a internet altres webs, com **diccionari.cat** o la sèrie d'aplicacions de diccionaris per a dispositius mòbils.

Digitalització del fons: més continguts en línia

A part d'aquests fons ja a disposició dels usuaris de la xarxa, Enciclopèdia disposa d'un extraordinari fons d'obres de referència que constitueixen un volum d'informació sobre temes catalans d'aproximadament unes 250.000 pàgines i unes 100.000 il·lustracions—entre dibuixos i fotografies, sobretot d'indrets i personatges— que encara no són accessibles a internet.

Durant el 2013 s'ha treballat per culminar la primera fase de l'ambició projecte en què ara treballa Enciclopèdia i que consisteix a crear, a partir d'aquest fons, un gran repositori digital i dotar-lo d'un sistema de cerca fàcil, ràpid i eficient que permeti posar-lo a disposició de les persones interessades a consultar-lo. La progressiva digitalització i actualització de les obres anirà enriquint els continguts del portal per posar-los a l'abast de tothom.

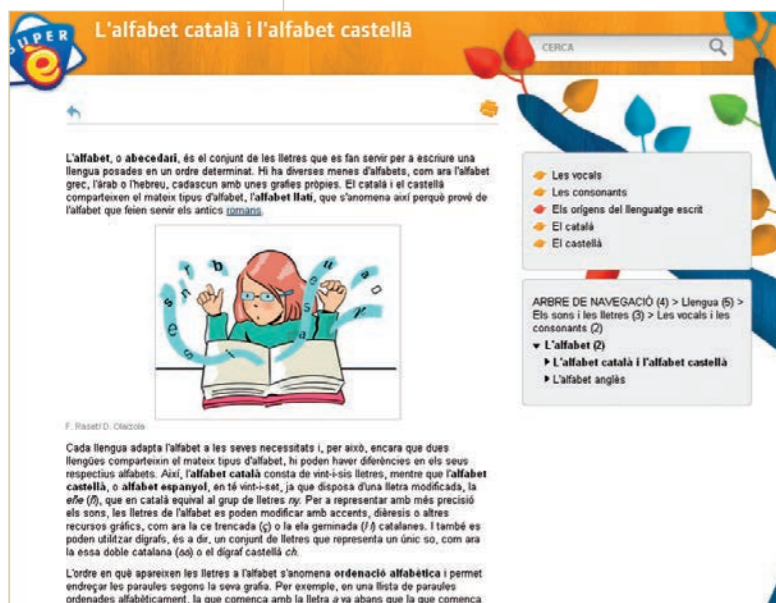
Les obres que inclourà en la primera fase són les següents: *Gran diccionari de la llengua catalana*, diccionaris bilingües *Català-Castellà/Castellà-Català*, *Català-Anglès/Anglès-Català*, *Català-Francès/Francès-Català*; *Diccionari de sinònims*; *Gran Enciclopèdia Catalana*; *Enciclopèdia de l'esport català*; *Diccionari de la literatura catalana*; *Gran Enciclopèdia de la Música*; *Anuaris 2010, 2011, 2012 i 2013*; *Enciclopèdia Temàtica Proa*;

Catalunya Romànica; *L'art gòtic a Catalunya*; *Joies del Modernisme català*; *Història Natural dels Països Catalans*; *Tradicionari*; *Història*, *Política*, *Societat i Cultura dels Països Catalans*, i *Superenciclopèdia*, entre d'altres.

Nous reptes, nous objectius

Amb aquest projecte, l'enciclopèdia.cat torna a fer un pas endavant per a mantenir i consolidar la seva posició com la principal font de referència en català i posa a disposició dels usuaris, en format digital, el conjunt de recursos referencials de caràcter general i de caràcter escolar i acadèmic que el Grup Enciclopèdia Catalana ha anat publicant en format paper al llarg de molts anys d'activitat editorial.

IX Certamen Nacional Infantil i Juvenil de Lectura en Veu Alta

Parlament del Sr. Jordi Porta, president de la Fundació Enciclopèdia Catalana

Parlament de l'Hble. Sra. Irene Rigau, consellera d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya

Nois i noies participants en plena competició

A la **Fundació Enciclopèdia Catalana (FEC)** creiem fermament que la inversió en educació i en cultura és indispensable per a assolir els nivells desitjables de progrés, benestar social i qualitat de vida. Així, doncs, continuem amb el nostre compromís amb l'educació i amb la cultura i d'aquí ve la nostra aposta per la promoció de la lectura en veu alta.

Amb la col·laboració del **Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya**, en el marc de la campanya "L'Impuls de la Lectura", vam convocar per al curs 2012-2013 la novena edició d'un certamen plenament consolidat.

Un any més, l'**Obra Social "la Caixa"** hi ha col·laborat amb el patrocini de la categoria dirigida a alumnat de l'Aula d'Accollida.

La rebuda de la proposta per part dels centres educatius ha estat, un any més, molt positiva i **més de 380 centres educatius** d'arreu de Catalunya s'hi han inscrit, cosa que suposa que uns 40.000 alumnes han treballat la lectura en veu alta dins les aules, dels quals quasi 900 han llegit en públic en algun dels **33 quarts de final** organitzats des dels Serveis Educatius del Departament d'Ensenyament. Per tant, el lema del Certamen és cada dia més present en moltes escoles: **Llegim en veu alta a tot arreu i en tot moment!**

SUPPORT A L'ESCOLA

Tallers de formació

La FEC ofereix al professorat eines per a treballar les competències específiques de la lectura en veu alta, com la interpretació, la dicció o el ritme.

En el IX Certamen de Lectura en Veu Alta, aquest suport ha consistit en tallers

de formació per al professorat. Se n'han celebrat 13, conduïts per dues actrius i professores.

A més dels tallers presencials, el web del Certamen facilita en obert un **videotaller** en el qual s'ofereixen propostes pràctiques per a aconseguir una bona lectura en veu alta.

El professorat també pot consultar i descarregar-se del web uns **apunts** per a treballar la lectura en veu alta a l'aula.

Support a les Aules d'Accollida

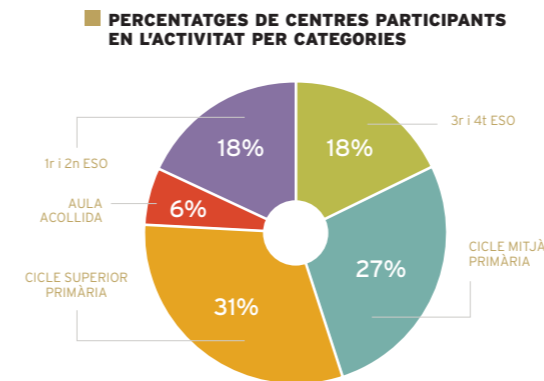
Gràcies a l'acord amb l'**Obra Social "la Caixa"**, un any més s'ha donat suport a l'alumnat d'Aula d'Accollida que participa en la categoria Timoners. Una formadora s'ha desplaçat periòdicament a les escoles per treballar amb els alumnes les tècniques de la lectura en veu alta.

FASES CLASSIFICATÒRIES

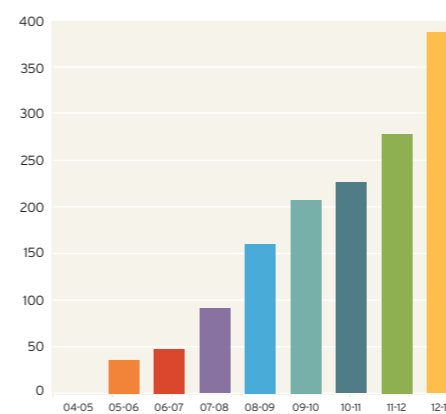
Durant el curs, els centres educatius trien els lectors i lectores que els han de representar.

I durant els mesos d'abril i maig del 2013, s'han celebrat **33 quarts de final**, organitzats arreu del país pels **Serveis Territorials del Departament d'Ensenyament**:

- 6 a Tarragona
- 2 a Barcelona Comarques
- 3 a la Catalunya Central
- 2 al Baix Llobregat
- 2 al Maresme-Vallès Oriental
- 7 a Girona
- 4 a Lleida
- 2 a les Terres de l'Ebre
- 3 al Consorci d'Educació de Barcelona
- 2 al Vallès Occidental

PERCENTATGES DE CENTRES PARTICIPANTS EN L'ACTIVITAT PER CATEGORIES

El creixement del Certamen des de la seva creació, el curs 2004-2005, ha estat espectacular.

Cinc semifinals, organitzades per la **Fundació Enciclopèdia Catalana** i conduïdes per Joan Dausà, han tingut lloc a Mollerussa, Girona, Tarragona i dues a Barcelona.

LA FINAL AL TEATRE NACIONAL DE CATALUNYA

La Sala Gran del **Teatre Nacional de Catalunya** ha acollit un any més els millors lectors i lectores en veu alta de Catalunya.

El **12 de juny de 2013**, 900 persones van omplir la Sala Gran, disposades a deixar-se emportar per les històries que els

35 lectors i lectores finalistes van llegir des de l'escenari mostrant unes habilitats més que notables.

Entre els assistents, l'**Hble. Sra. Irene Rigau, consellera d'Ensenyament**, les directores generals de Primària i de Secundària del Departament, Sres. Alba Esport i Teresa Pijoan, i la directora de la Institució de les Lletres Catalanes, Sra. Laura Borràs; un bon nombre de subdirectors, inspectors, caps de secció, coordinadors LIC i tècnics del Departament d'Ensenyament, a més de tots els mestres i professors presents, van representar abastament el món educatiu.

El Sr. **Albert Soria, subdirector general de la Fundació "la Caixa"**, també va gaudir de l'espectacle.

També van assistir-hi els **autors i autores** dels llibres que els finalistes havien preparat: Mercè Canela, Jaume Copons, Gabriel Comes, Àngel Burgas i Sonia Fernández-Vidal, que van ser els encarregats de lliurar els obsequis als guanyadors de cada categoria.

Joan Dausà va conduir l'acte, i el jurat va estar format per Txell Sota (actriu i professora de veu), Adolf Baqués (actor), Josep M. Ferrer (patrò de FEC), Andreu Rifé (actor i cantant) i Mònica Pereña (subdirectora general de Llengua i Plurilingüisme de la Secretaria de Polítiques Educatives).

L'Hble. Sra. Irene Rigau, consellera d'Ensenyament, i el president de la Fundació Enciclopèdia Catalana, Sr. Jordi Porta, van dirigir unes paraules al públic per tal de donar solemnitat a l'acte tot posant en valor la importància de la lectura en la formació de les persones. Un any més, **la lectura va ser la reina de la festa.**

Tots els finalistes dalt de l'escenari

El jurat de la final

Lliurament de premis als centres escolars

Premis literaris

La participació en el patrocini d'alguns dels premis literaris catalans més importants és una de les tasques de què la Fundació Enciclopèdia Catalana se sent més orgullosa pel que té de contribució al foment de l'obra creativa, sens dubte un dels pilars de qualsevol cultura.

NIT DE SANTA LLÚCIA

54è PREMI SANT JORDI DE NOVEL·LA

Convocat per Òmnium Cultural i Fundació Enciclopèdia Catalana

GUANYADOR: Vicenç Pagès Jordà

OBRA: *Dies de frontera*

DOTACIÓ: 60.000 €

MEMBRES DEL JURAT: Àlex Broch, Isidre Grau, Isona Pasola, Ramon Pla i Arxé i Màrius Serra

EDICIÓ DE L'OBRA: Edicions Proa

55è PREMI CARLES RIBA DE POESIA

Convocat per Edicions Proa amb el patrocini de Fundació Enciclopèdia Catalana.

GUANYADOR: Marc Romera

OBRA: *La nosa*

DOTACIÓ: 3.000 €

MEMBRES DEL JURAT: David Castillo, Andreu Gomila, Josep Lluich, Roger Mas i Susanna Rafart

EDICIÓ DE L'OBRA: Edicions Proa

16è PREMI MERCÈ RODOREDA DE CONTES

Instituït per Òmnium Cultural i Fundació Enciclopèdia Catalana

GUANYADORA: Neus Canyelles

OBRA: *Mai no sé què fer fora de casa*

DOTACIÓ: 6.000 €

MEMBRES DEL JURAT: Francesco Ardolino, Àngel Burgas, Jordi Mir, Sílvia Soler i Àlex Susanna

EDICIÓ DE L'OBRA: Edicions Proa

51è PREMI JOSEP M. FOLCH I TORRES DE NOVEL·LA PER A NOIS I NOIES

Convocat per La Galera amb el patrocini de la Fundació Enciclopèdia Catalana

GUANYADOR: Rubèn Montañà Ros

OBRA: *La nena de l'arbre*

DOTACIÓ: 7.000 €

MEMBRES DEL JURAT: Carles Sala, Josep L. Badal, Muriel Villanueva, Gemma Barrufet i Pep Molist

EDICIÓ DE L'OBRA: La Galera Editorial

40è PREMI JOAQUIM RUYRA DE NARRATIVA JUVENIL

Convocat per La Galera amb el patrocini de la Fundació Enciclopèdia Catalana

GUANYADORA: Care Santos

OBRA: *No em preguntis qui sóc*

DOTACIÓ: 9.000 €

MEMBRES DEL JURAT: Sebastià Alzamora, Francesc Miralles, Ricard Ruiz, Tina Vallès i Roser Zúñiga.

EDICIÓ DE L'OBRA: La Galera Editorial

PREMIS CARLEMANY

20è PREMI CARLEMANY DE NOVEL·LA

Convocat pel Govern d'Andorra, Fundació Enciclopèdia Catalana i les editorials Proa i Columna

GUANYADOR: Antoni López Massó

OBRA: *L'home dels ulls grisos*

DOTACIÓ: 10.000 €

MEMBRES DEL JURAT: El jurat està format per estudiants de 14 a 16 anys que llegeixen les obres proposades per un Consell lector, sota la supervisió del seu professor/a de literatura.

EDICIÓ DE L'OBRA: Edicions Proa

PREMI SANT JOAN DE DÉU

16è PREMI SANT JOAN DE DÉU DE CONTES INFANTILS

Convocat per La Galera i l'Hospital Sant Joan de Déu

GUANYADORA: Elisenda Queralt

OBRA: *La màquina de pessigolles*

DOTACIÓ: 3.000 €

MEMBRES DEL JURAT: Isabel Gabaldón, Lluís Guilera, Rosa Mut, Joan Portell i Nilobon Kijkraïlas

EDICIÓ DE L'OBRA: La Galera Editorial

PREMI GUILLEM CIFRE DE COLONYA

32è PREMI GUILLEM CIFRE DE COLONYA DE NARRATIVA INFANTIL I JUVENIL

Convocat per La Galera i la Fundació Guillem Cifre de Colonya

GUANYADORA: Lolita Bosch

OBRA: *El nen que volia matar*

DOTACIÓ: 7.000 €

MEMBRES DEL JURAT: David Monserrat, Anna Pérez Mir, Ramon Bassa i Miquel Rayó

EDICIÓ DE L'OBRA: La Galera Editorial

Vicenç Pagès Jordà, guardonat amb el premi Sant Jordi de novel·la

Marc Romera, guardonat amb el premi Carles Riba de poesia

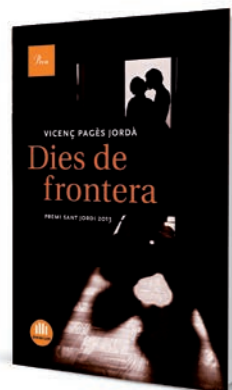
Neus Canyelles, guardonada amb el premi Mercè Rodoreda de contes.

Antoni López, Massó guardonat amb el premi Carlemany de novel·la

Lolita Bosch, guardonada amb el premi Guillem Cifre de Colonya de narrativa infantil i juvenil

Premi Sant Jordi

Premi Carles Riba

Premi Mercè Rodoreda

Premi Josep M. Folch i Torres

Premi Joaquim Ruyra

Premi Carlemany

Premi Sant Joan de Déu

Premi Guillem Cifre de Colonya

Edicions

Sens dubte, la tasca més rellevant impulsada per la Fundació Enciclopèdia Catalana és la que duen a terme les editorials del Grup, que posen a l'abast del món cultural català un ventall molt ampli d'obres en tots els àmbits.

GRANS OBRES I EDICIONS DE BIBLIÒFIL

Mareperlers i ovaladors

Una obra d'art concebuda pel poeta i artista plàstic **Perejaume** en doble edició els exemplars de les quals van acompanyats dels certificats notariaus corresponents:

- una edició de luxe numerada i limitada a 999 exemplars
- i una edició de col·leccionista limitada a 50 exemplars, que inclou un gravat de Perejaume creat expressament per a l'ocasió, numerat i signat per l'artista

Aquesta joia de la bibliofília consta d'un estoig de fusta massissa d'auró i d'un llibre d'autor de gran format que conté un assaig inèdit de Perejaume i una selecció d'imatges feta pel mateix artista sobre les formes ovalades, tan recurrents en l'obra de **Joaquim Mir**, **Joan Miró**, **Josep M. Jujol**, **Antoni Gaudí** i **Antoni Tàpies**. La tapa de l'estoig de fusta reproduïx l'obra d'Antoni Tàpies *Oval sobre negre*, i la sobrecoberta del llibre reproduïx un fragment de l'obra de Joan Miró *Dibuix preparatori de Pintura sobre fons blanc*.

Amb un discurs ric i innovador, Perejaume estableix un diàleg entre art barroc i art contemporani, entre tradició i avantguarda, alhora que fa una exaltació de l'agrarietat de Catalunya, "d'aquesta terra nostra tan barroca", essència i fonament de l'art català des del Modernisme fins a les avantguardes.

"L'oval és una forma cosmològica i, alhora, la forma cranial de les cavitats oculars i, també, una forma ajaguda i tubercular –més de nou que d'ametlla– de la màndorla romànica."

"A partir d'aquesta figura essencialment barroca i doncs que es planta com una llavor a la Catalunya rural i allocada del segle XVIII, ens proposem tant de descobrir com de generar –en la mesura que en siguem capaços– tota una carena de lligams que ens dugui de pas a través de l'obra de Joaquim Mir, de Joan Miró, de Josep Maria Jujol, d'Antoni Gaudí i d'Antoni Tàpies."

A partir de la figura de l'oval, l'artista aconsegueix agrupar en un mateix llibre les obres d'uns artistes transcendents del començament del segle XX, que amb la seva obra fan avançar l'art des del realisme i la tradició ortodoxa cap a l'extraordinari camí de l'experimentació i les avantguardes.

Cartells catalans. Final del segle XX (1981-2000)

Dirigit per l'historiador de l'art **Francesc Fontbona**, aquest sisè i darrer volum d'una sèrie que, sense ser plantejada com una col·lecció, esdevé una veritable antologia de la cartellística catalana des del final del segle XIX, quan amb el Modernisme el cartell pren carta de naturalesa, fins a l'any 2000, un any rodó per a tancar el cicle.

Represa les institucions democràtiques d'autogovern, per una banda, i amb els mitjans de comunicació de massa com a grans difusors de les campanyes publicitàries de tota mena de productes i d'esdeveniments, el cartell es referma com un element que ajuda a prestigiar allò que anuncia, és un poderós potenciador de la imatge de les campanyes institucionals i les de tall polític-social més divers i depassa definitivament les funcions publicitàries pròpies d'èpoques

anteriors. I si, malgrat tot, encara hi ha productes que mantenen la tradició, ho fan generalment utilitzant el nom de dissenyadors destacats per tal de donar-los un valor afegit.

Procedents de la col·lecció de la Biblioteca Nacional de Catalunya, els cartells reproduïts en aquest volum posen de manifest, una vegada més, la perfecta sintonia estètica existent entre les tendències artístiques del moment i la seva plasmació en la cartellística.

Joies del gòtic català

Dirigida per **Carles Puigferrat** i redactada per una quarantena dels millors especialistes en gòtic de tots els Països Catalans, cadascun dels monuments tractats s'il·lustra amb fotografies d'alta qualitat i de gran format que posen de relleu els trets i la bellesa dels edificis i els objectes referenciats.

De l'aiguabarreig entre les aportacions mediterrànies i les dels països del nord va néixer l'art gòtic català, que, alhora que comparteix molts trets amb el dels altres països europeus, és únic i singular. D'aquí la conveniència de publicar un llibre per donar a conèixer les *Joies del gòtic* de Catalunya, la Catalunya del Nord, el País Valencià i les Illes Balears, que són moltíssimes, per mostrar-les com el que són: peces d'un mateix mosaic cultural.

OBRES DE REFERÈNCIA

Anuari 2012

L'*Anuari* d'Enciclopèdia s'ha convertit en un veritable clàssic, un referent que cada any –i ja en són divuit– posa a l'abast del lector l'actualitat catalana i de la resta del món de l'any immediatament anterior. Té per norma tocar els diferents àmbits rellevants de la vida: el polític, el social, l'econòmic, el cultural, el científic, el tecnològic i l'esportiu.

Ja fa uns quants anys, la publicació ha anat incorporant les noves tecnologies, de tal

manera que l'edició en paper es complementa amb una versió digital i amb codis QR que n'amplien les informacions i connecten el lector amb els mitjans multimèdia disponibles a la xarxa per tal com li posa a l'abast un nivell d'informació molt ampli i divers.

Patrimoni natural de Catalunya

"Catalunya és un país petit, però ric en sistemes naturals i en diversitat de flora i fauna, amb unes proporcions per damunt de les mitjanes europees", afirma **Martí Boada**, el director de l'obra. I és aquesta diversitat allò que es vol reflectir en aquest llibre.

Hi presentem, doncs, una àmplia mostra d'aquesta riquesa, d'aquesta diversitat, no solament a partir dels grans espais naturals, com són els parcs, sinó també, i molt especialment, amb una tria d'espais –sovint no gaire grans– escollits pel gran interès que presenten les seves característiques de preservació i la riquesa vital que s'hi manifesta.

L'obra parteix de la selecció de sis grans unitats de paisatge, definidores de tot un territori, de cadascuna de les quals s'han seleccionat els indrets més remarcables, aplicant criteris de rellevància des del punt de vista de la qualitat paisatgística i en relació amb el patrimoni natural. Són els Pirineus, els Prepirineus, el Sistema Transversal, la plana litoral empordanesa, el Sistema Mediterrani i la Depressió Central.

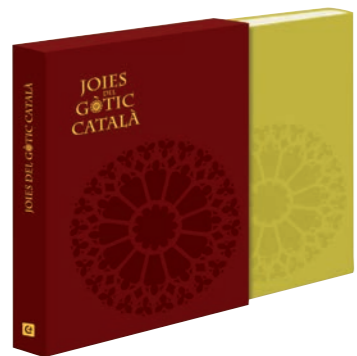
Enciclopèdia de l'esport català

Dirigida per l'historiador **Carles Santacana**, es tracta d'una obra en 5 volums, amb 20.000 entrades, que inicià la publicació el 2012 i conclourà amb l'aparició del darrer volum el 2014.

Quan a les darreries del segle XIX es van posar les bases de l'esport modern, la societat catalana estava fent una aposta per la modernització social que s'emmirallava en una Europa que era el model a imitar. En l'actualitat l'esport és una activitat importantíssima, amb un enorme ressò social. Ha generat una potent estructura associativa, té milers de practicants, s'ha introduït regularment a l'ensenyament, és fonamental dins l'àmbit dels espectacles públics, genera

Cartells catalans. Final del segle XX (1981-2000)

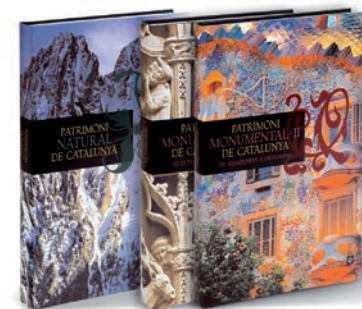
Joies del gòtic català

Mareperlers i ovaladors

Anuari 2012

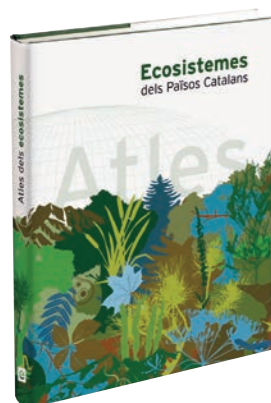

Patrimoni de Catalunya

Enciclopèdia de l'esport català

Edicions

Ecosistemes dels Països Catalans ■

importantíssimes audiències, forma part dels programes de promoció de la salut i té una dimensió econòmica innegable.

Calia, doncs, estudiar aquest fenomen i oferir una obra que posés en valor la trajectòria històrica i la realitat actual de l'esport català, i que li que fes justícia.

Atles. Ecosistemes dels Països Catalans

L'atles *Ecosistemes dels Països Catalans* és un compendi dels paisatges de l'àmbit geogràfic dels Països Catalans, interpretats des del punt de vista ecològic, amb informació cartogràfica sintètica dels aspectes susceptibles de ser georeferenciats, i amb abundant informació gràfica.

La primera part de l'atles parla sobre els tres aspectes imprescindibles per a entendre per què els ecosistemes actuals tenen unes característiques determinades i com han canviat al llarg del temps. El cos principal del volum presenta una descripció del funcionament dels principals ecosistemes dels Països Catalans en un centenar d'articles, agrupats segons el medi principal on es desenvolupen: el medi marí, el medi terrestre i les aigües continentals.

La direcció del volum ha anat a càrrec del Dr. David Bueno, que ha confiat l'assessorament especialitzat en els Dr. Ramon M. Masalles (medi terrestre), Dr. Enric Ballesteros (medi marí) i Eugènia Martí (aigües continentals), tots ells antics autors de l'edició en 15 volums de la *Història Natural dels Països Catalans*. Els textos han estat establerts per un centenar d'autors, professors de la universitat i investigadors pertanyents a 22 centres acadèmics professionals.

Catalunya, nació d'Europa. 1714-2014

El recorregut d'aquesta obra s'inicia l'endemà de la derrota de l'11 de setembre de 1714, moment que Catalunya comença a redreçar-se lentament per assolir un desenvolupament econòmic i social remarcable a mitjan segle XVIII, en el qual, malgrat la liquidació del seu sistema jurídicopolític, no es va produir la "fi de la nació catalana" com suggeria el títol de la gran obra de Sal-

vador Sanpere i Miquel. Durant el segle XIX Catalunya va créixer i es modernitzà amb la industrialització, la qual reforçà la consciència de grup en contrast amb els pobles veïns, i es transformà de soca-rel no sense profundes clivelles internes i tensions socials, sempre amb la presència d'un obrerisme molt actiu. A la vegada, el catalanisme es consolidà com a opció política. Aquella dinàmica va trobar continuïtat en el segle XX, en una societat inequívocament industrial, caracteritzada pel creixement demogràfic, una elevada urbanització, dinàmics moviments socials i un rellevant esclat cultural. Les dues dictadures (1923, 1939) no van poder anorrear el fet nacional català, al contrari. La reacció en defensa de la llengua i la cultura va ser ferma i àmplia. L'encaix amb Espanya, sempre difícil, ha tingut moments esperançats en els temps contemporanis (la Mancomunitat, l'Estatut d'Autonomia del 1932, el del 1979), però, al capdavant, massa desencisos. Recentment, la sentència del Tribunal Constitucional sobre l'Estatut del 2006 ha deixat el repte en un dels punts més crítics de l'etapa democràtica. Com a resposta, el clam a favor del dret a decidir com a poble ha esdevingut majoritari en els nostres dies i s'ha expressat amb claredat a les Diades del 2012 i del 2013.

Sota la direcció general de **Joaquim Albarreda**, i amb la col·laboració de reconeguts historiadors, que han posat al dia el coneixement de la història de Catalunya a partir de les últimes recerques, hem estructurat l'obra en tres volums:

- I. *De la fi de l'Estat a l'arrencada industrial. 1714-1814*, dirigit per Albareda mateix
- II. *Naixement i configuració del catalanisme. 1814-1914*, dirigit per Pere Gabriel
- III. *De les experiències d'autogovern al clam per l'autodeterminació. 1914-2014*, dirigit per Conxita Mir

Com a aportació editorial singular per a l'efemèride, n'hem fet una "Edició especial Tricentenari", limitada i numerada, en un volum únic de 840 pàgines, de gran format, relligat en pell i presentat en un estoig de petaca, també folrat en pell.

DICCIONARIS

Els Diccionaris d'Enciclopèdia Catalana al projecte digital enciclopèdia.cat

Durant el 2013, la tasca principal de l'àrea de diccionaris ha estat la digitalització dels títols que integraran el nou portal d'Enciclopèdia Catalana, sobretot la digitalització del més extens dels diccionaris català-anglès, la revisió dels diccionaris digitalitzats recentment, i l'adaptació d'algunes obres a la tecnologia Dixio o a altres suports electrònics o canals de comercialització.

El *Gran diccionari de la llengua catalana* és consultable en obert a www.diccionari.cat i, en període de proves, al nou portal www.encyclopedia.cat.

Diccionaris terminològics de l'Institut Cartogràfic de Catalunya

Aquest any 2013 hem publicat el 4t títol de la col·lecció de quatre diccionaris terminològics de l'Institut Cartogràfic de Catalunya: el *Diccionari terminològic de teledetecció*, una eina indispensable per als especialistes en sistemes de teledetecció.

Diccionaris per a mòbils, tauletes i lectors de llibres electrònics

Durant l'any 2013, Enciclopèdia Catalana ha afegit dos nous productes digitals a la seva oferta de diccionaris de llengua catalana i de diccionaris bilingües (castellà, anglès i francès) disponibles per a les principals plataformes de telèfons mòbils i tauletes: la versió per al Kindle (el lector de llibres electrònics d'Amazon) del *Gran diccionari de la llengua catalana*, de descàrrega, i la versió del *Diccionari manual de la llengua catalana* integrat als lectors de llibres electrònics de Liberdrac i TR3SC.

PUBLICACIONS ESCOLARS

El 2013 ha estat un any de poques novetats, comparat amb el volum de publicacions habitual dels cursos anteriors. Això ha estat així perquè el programa previst inicialment (que tenia com a projecte més important la renovació dels llibres del cicle superior de primària) es va reduir dràsticament quan el govern espanyol va anunciar una nova llei educativa per al 2014. Semblava prudent, doncs, esperar al curs següent i per emprendre la renovació dels materials.

Així les coses, es va decidir reforçar la nostra oferta de materials complementaris (que no estan subjectes als canvis de programacions) i es van publicar quaderns de tres línies diferents:

- Cinc quaderns de suport de matemàtiques d'una nova sèrie anomenada **Problemes amb pistes i trucs** per a l'educació primària.
- Sis quaderns complementaris, més una guia didàctica amb activitats interactives, que amplien una de les col·leccions de més èxit del nostre catàleg, els **Quaderns d'estratègies**, aquesta vegada dedicats al treball de l'**ortografia: els quaderns Ortogrup**.
- Sis quaderns que s'afegeixen a un de publicat l'any 2012 i que va tenir una gran acceptació: després del quadern *Prepara l'ESO*, el 2013 hem publicat un quadern per cada curs de primària: **Prepara 1r, Prepara 2n, Prepara 3r, Prepara 4t, Prepara 5è i Prepara 6è**, pensats per treballar a l'estiu.

laGalera INFANTIL I JUVENIL

Per a La Galera, el 2013 ha estat l'any de més creixement de tota la història de l'editorial, fet que ens ha mantingut com a segona editorial infantil i juvenil de Catalunya i ens ha posicionat entre les quinze primeres de l'Estat espanyol.

■ Diccionaris per a mòbils

■ Publicacions escolars

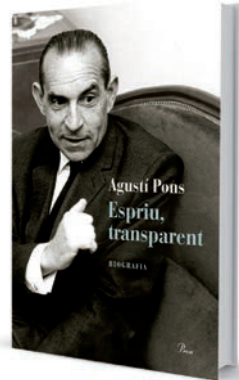
■ Les festes de Nadal, la Galera

Ni tan alt ni tan difícil, la Galera ■

Guardians de somnis i Elisabet Riboldi, la Galera ■

Espriu transparent, Proa ■

Estimat Miquel, Empúries ■

Edicions

Amb 200 novetats anuals, seguim la política de potenciar la novetat sobre el fons. Els nostres llibres continuen estant a les llibreries amb molt bona presència i quota de mercat. I alhora, en català, també hem aconseguit créixer en fons impur i pur.

Entre les novetats publicades destaquem el fenomen juvenil *Adolescents.cat*, el llibre més venut per Sant Jordi a Catalunya, que s'ha convertit en un referent per a tota una generació. En una franja d'edat més jove, hem iniciat la sèrie "Secret Kingdom", amb molt bona rebuda dels joves lectors, i es mantenen com a sèries consolidades en el catàleg editorial "Agatha Mystery", "Gol" i "Coco". Altres llibres que cal destacar en la franja juvenil són *La princesa dels llops* i *Jan Plata*, que després de guanyar el Folch i Torres l'any 2012 continua proporcionant nous títols en el catàleg i esdevé ja una línia amb molt bona acollida internacional. Ja en una franja més adulta, destaquem especialment *Ni tan alt ni tan difícil*, un llibre que des de la seva sortida a la tardor es manté en les llistes dels més venuts en la franja de no-ficció adulta. Una menció especial cal dedicar-la a la nostra col·lecció "Tradicions", il·lustrada per Roser Calafell (i en alguns casos per Pilarín Bayés), que ha omplert de títols les llibreries de Catalunya per a satisfacció de lectors i llibreters, un referent per al món editorial català i que es va obrint camí a Espanya.

Després d'aquests anys de creixement continuat a Catalunya i Espanya, el 2013 podem destacar un increment molt remarcable en el mercat internacional i d'exportació. Si bé fins ara suposava el 2,5% de la facturació, el 2013 ha passat a ser el 10%, concretament pel treball intens en el mercat llatinoamericà. A les fires internacionals de Bolonya i Frankfurt, els nostres llibres també han tingut una gran acollida i títols com *Elvis Riboldi*, *Jan Plata*, *Cornèlius*, *Guardians de somnis...* entre d'altres, han estat comprats per diverses editorials d'arreu. Especialment destacable és el llibre *Ni tan alt ni tan difícil*, que va ser venut a Itàlia fins i tot abans de la seva publicació.

Pel que fa al llibre digital, hem centrat l'estratègia a mantenir el catàleg, amb la incorporació de nous títols seleccionats en funció de la seva viabilitat comercial.

La celebració del 50è aniversari de l'editorial ha potenciat la presència en els mitjans de comunicació, fet que ha consolidat La Galera com l'editorial de referència en literatura infantil i juvenil del país. Al llarg de l'any molts han estat els actes a l'entorn de l'aniversari, especialment destacables són l'exposició organitzada per Biblioteques de Barcelona i la programació de diverses taules rodones a l'entorn de la literatura infantil i juvenil amb autors, il·lustradors i especialistes LIJ reconeguts (de totes les generacions).

Dins de la promoció de la nostra literatura, La Galera continua convocant i publicant els dos premis més rellevants de literatura infantil i juvenil: el Josep M. Folch i Torres i el Joaquim Ruyra. I fent una aposta clara per potenciar els autors i il·lustradors catalans tant aquí com al món.

FICCIÓ I NO-FICCIÓ

El conglomerat de segells editorials que formen part del Grup 62 lidera de manera molt destacada el mercat català. Amb l'entrada al grup d'Enciclopèdia Catalana i Planeta, als segells fins aleshores de 62 s'hi van afegir els aportats pels nous accionistes.

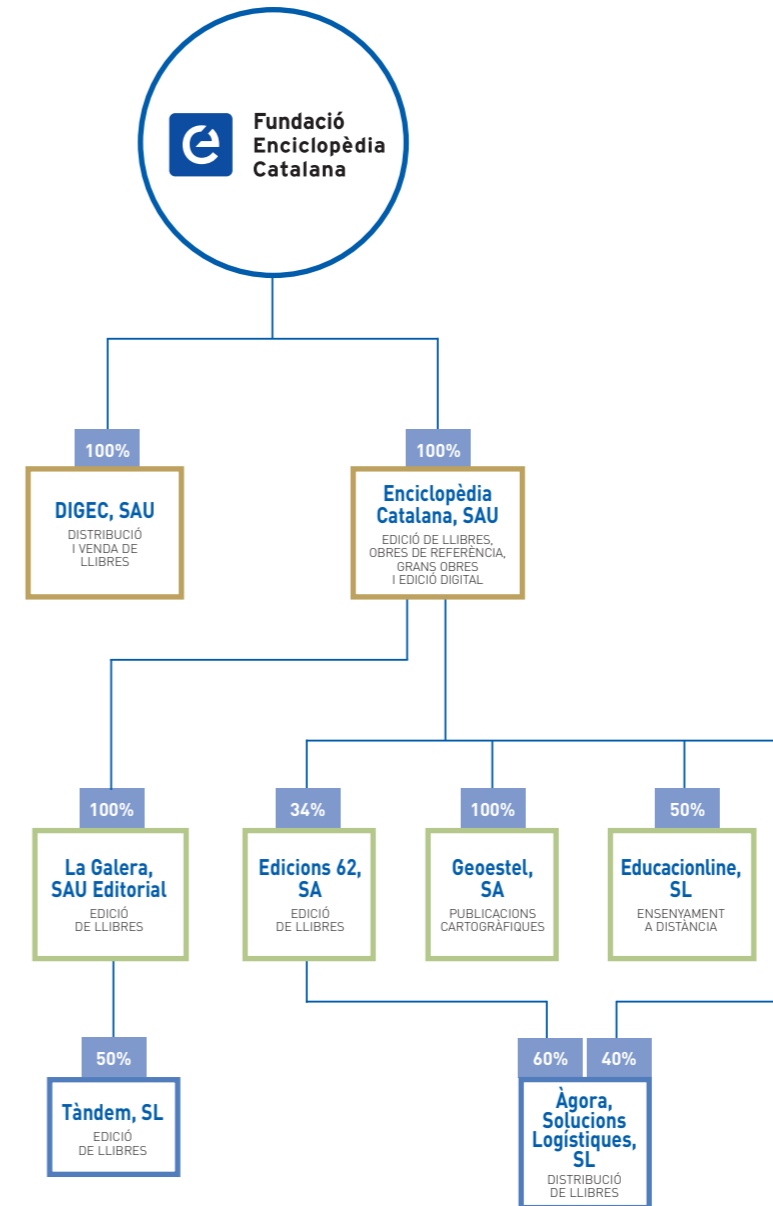
El conjunt de les edicions de llibreria sorgides del Grup 62 continuen fent possible una dinàmica del mercat català del llibre potent, de manera que assegurin prou títols i de prou qualitat per a mantenir als taulells de novetats una presència constant i destacada de llibres en català. Alhora afavoreixen l'existència d'una crítica especialitzada i una presència de la literatura catalana en els mercats internacionals. Aquest dinamisme cultural i comercial facilita també que les iniciatives de les petites editorials trobin un terreny adobat que, altrament, els seria molt més dur.

El Grup 62 aplega Edicions 62, Columna, Proa, Pòrtic, Empúries, Selecta, labutxaca, Destino Infantil & Juvenil, Art 62, Estrella Polar, Educaula, Eumo i les edicions catalanes de Planeta, Ariel i Destino. El grup disposa també de diversos segells en castellà i de l'àmbit de la comercialització i distribució.

Organigrama

El grup d'empreses d'Enciclopèdia Catalana s'ha creat a partir de la *Gran Enciclopèdia Catalana* i s'ha desenvolupat amb la constitució de noves empreses,

diverses adquisicions i la creació de noves companyies en societat amb altres empreses i entitats vinculades al món de la cultura i l'educació.

■ Edifici TEC 22@, on hi ha la seu d'Enciclopèdia Catalana

**Fundació
Enciclopèdia
Catalana**

Josep Pla, 95
08019 Barcelona

www.encyclopedia-catalana.cat/ca/fundacio.htm